

OBSAH

ÚVODEM	11
KNIHA PRVNÍ: VOCELŮV ŽIVOT A PŮSOBENÍ	13
Část I Život před archeologií	13
„...první trvalé dojmy na mladistvou mysl...“	
Vocel – žák a student (1802–1824)	13
„...abychom více o vychování šlechty naší starati se mohli...“	
Vocel – domácí učitel a vychovatel (1824–1842)	17
„...lásky naplněna, vina vykoupěna a zločin potrestán...“	
Vocel – dramatik (1820–1838)	26
„...v proudu belletristiky vídeňské...“	
Vocel – prozaik (1827–1846)	29
„...něco valného a vlasti opravdově užitečného sploditi...“	
Vocel – básník (1827–1849)	31
Přemyslovci	32
Meč a kalich	38
Labyrint slávy	44
„...snášejme do těchto listů duševní zbraně...“	
Vocel – redaktor Časopisu Českého museum (1843–1850)	52
„...bez vzdělanosti zůstává lidstvo otrokem pouhé hmoty...“	
Vocel – publicista a politik (1839–1849)	61
Před rokem 1848	62
Rok 1848	67
Ústavodárný sněm	72
Mezi revolucí a normalizací	74
Vocelovy politické zásady (shrnutí)	76
„...Má domácnost je tichá...“	
Dodatek první: Dvě Vocelova manželství	81
„...muž zraků jiskřených, postavy vážné, řeči plynulé, líbezné...“	
Dodatek druhý: O podobě Jana Erazima Vocela	86
Část II Život s archeologií	88
„...přetrhal struny varyta svého a zabloubal se do studium...“	
Vocel v Archeologickém sboru (1843–1871)	88
Česká archeologie v době Vocelova příchodu do Prahy (1842)	88

Vznik Archeologického sboru (1841–1843).....	91
První období Archeologického sboru: výlučnost (1843–1848)	97
Druhé období Archeologického sboru: krátká naděje (1848)	113
Třetí období Archeologického sboru: normalizace (1851–1854)	115
Čtvrté období Archeologického sboru: stabilita (1854–1871)	118
<i>„...mně se až dosud na cestě dosti dobře vedlo, někdy ovšem i bíděně...“</i>	
Vocelovy cesty za památkami (1850–1870)	123
<i>„...starožitnosti české sbíratí, zachovávatí a ve známost uvožovati...“</i>	
Vocel – budovatel archeologických sbírek Muzea (1850–1871).....	135
Vocelovi asistenti	138
Vocelovy expozice	140
<i>„...aby všechny archaeologie a topografie se týkající práce v jedno sbíral...“</i>	
Vocel jako zakladatel českého archeologického časopisu (1843–1854)	143
<i>„...z hrobů dávné slávy zbyla porouchaná, osamělá zed...“</i>	
Vocel – ochránce památek (1854–1871)	154
<i>„...abychom plody umělecké ze stanoviska souvěkého vývinu vzdělanosti</i>	
Vocel – historik umění (1847–1871)	161
<i>„...mužů vědychtivých valný sbor...“</i>	
Vocel v Královské české společnosti nauk (1843–1871)	174
<i>a tato přispívá k uvědomění a uslechtnění mladého pokolení...“</i>	
Vocel na pražské univerzitě (1850–1871).....	178
„Starožitnosti“ na univerzitě před Vocelem.....	178
Vocelova cesta k profesuře (1849–1850)	181
Vocel a česká vládní strana (1850–1854)	185
Útok proti Palackému (1852)	192
Osudy Vocelovy profesury (1850–1871)	197
Vocelovy obory 1: „Pohanská“ (pravěká a raně středověká) archeologie	206
Vocelovy obory 2: „Křesťanská“ (středověká) archeologie a dějiny umění	211
Vocelovy obory 3: Klasická archeologie a numismatika	214
Vocelovy obory 4: Estetika, právní historie, dějiny literatury, paleografie	217
Vocelovi posluchači	219
Význam Vocelovy profesury v oboru archeologie	222
KNIHA DRUHÁ: VOCELOVO ARCHEOLOGICKÉ DÍLO	230
Fáze první – O zachování starobylostí československých (1843)	234
Fáze druhá – Základy české archeologie (1845).....	236
Fáze třetí – Na prahu samostatného archeologického myšlení (1847–1850).....	243
Začátkové českého umění (1847)	243
O předhistorických obyvatelích České země (1850)	251
Fáze čtvrtá – Význam starožitných bronzů (1847–1857).....	253

Archäologische Parallelen	259
Archäologische Parallelen II.	266
Po úspěchu „Parallelen“	271
Fáze pátá – Pravěk země české (1857–1868)	276
Část první: Příprava	276
Část druhá: Obsah.....	283
Doba kamenná	287
Doba bronzová a Keltové	298
Doba železná?.....	313
Germáni: Doba markomanská a merovinská	314
Slované.....	319
„Pravěk“ jako celek.....	343
Fáze šestá – Na základech „Pravěku“ (1868–1871).....	347
Ohlasy „Pravěku“ doma i v cizině (1868–1869).....	347
Význam starožitností z kamene a z bronzu (1869–1870).....	353
Naposledy o Slovanech (1870).....	359
Sjezdy – příležitost, která přišla pozdě (1869–1870)	360
<i>„...je sobě národ vědom toho, kdo nám umřel?...”</i>	
Odchod (1871).....	364
<i>„...svou historickou koncepcí předstihl, co u nás potom následovalo.“</i>	
Návraty (od 1871 podnes).....	366
<i>„...z mrtvých dějů křísit věk se učme.“</i>	
Shrnutí: Jan Erazim Vocel jako archeolog ve své i v naší době.....	371
LITERATURA	387
Použité zkratky častěji citovaných názvů periodik a dalších publikací	387
Další v textu použité zkratky	388
I/ Tištěné práce Jana Erazima Vocela	388
II/ Deníky J. E. Vocela	396
III/ Přednášky J. E. Vocela v Královské české společnosti nauk.....	396
IV/ Literatura k životu a dílu J. E. Vocela	399
TEXTOVÉ PŘÍLOHY	444
Příloha 1 – Jmenování J. E. Vocela členem Archeologického sboru.....	444
Příloha 2 – První úvahy J. E. Vocela o české archeologii.....	445
Příloha 3 – Z počátků Vocelovy odborné korespondence	449

Příloha 4 – Vocelův plán univerzitních archeologických přednášek v Praze	450
Příloha 5 – Jmenování J. E. Vocela profesorem české archeologie a dějin umění	453
Příloha 6 – Úvod k přednášce o archeologii pohanského věku (předneseno 10. 4. 1850)	453
Příloha 7 – Úvod k přednášce o archeologii křesťanského středověku (předneseno 6. 11. 1850)	459
Příloha 8 – Osnova úvodu k přednášce o pravěku	461
Příloha 9 – První uplatnění stratigrafie a rozpoznání slovanské keramiky.....	462
Příloha 10 – Archeologie jako historie	464
REJSTŘÍK OSOBNÍCH JMEN	467
SUMMARY	477
Jan Erazim Vocel: The Life and Work of the Founder of Czech archaeological science	477
Book One Vocel's Life and Work	477
Private Teacher and Educator	477
Writer and Poet	477
Journalist and Politician	478
Archaeological Committee of the National Museum (1843–1871).....	479
Vocel – Art Historian and Preservationist	480
Professor at the Prague University.....	481
Foreign Contacts	482
Book Two Vocel's Archaeological Work	482
Phase One (1842–1844).....	483
Phase Two (1845)	483
Phase Three (1847–1850)	484
Phase Four (1847–1857).....	485
Phase Five – The Prehistory of the Czech Land (1857–1868)	486
Phase Six – On the Foundations of 'Prehistory' (1868–1871).....	491
The Importance of Vocel's Work	492